

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1908. JANUÁR 14.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 10. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

A militarizmus halottai.

Kassa, január 13.

Minden esztendőben ki ad a hadügyminisztérium egy szomorú és sötéttárgyú jelentést arról, hogy az elmúlt évben hány ember lett öngyilkos a katonaságnál. Hogy hány fiatal férfi dobta el magát az életet, amelyet vagy megunt, vagy nagyon terhesnek tartott.

A katonai minisztérium nem sok idő óta hozza nyilvánosságra ezt a gyászos kimutatást. Régebben ettől nagyon tartózkodtak volna, az öngyilkosságokat vagy azok kísérleteit szorgos gonddal titkolták, aminthogy a kaszárnyaélet mindenütt szereti a maga eseményeit lehetőleg elzárni a külvilág szemei elől. Ebben természetesen sem igazság, sem jogosultság nincsen. Valamely idegenpénzből fentartott zsoldos csapatnál talán lenne, de a kaszárnyák lakosságát a mi fiaink adják s a mi adónkból tartatnak fenn, e szerint itt a nyilvánosság kizárása s az erős titkolózás jogosulatlan. Ez a nézet vezette az országgyűlést s a delegációt akkor, amidőn kötelezte a katonai kormányt arra, hogy a kaszárnyákban az év folyamán történt öngyilkosságokról pontos kimutatásokat tegyen közzé a nyilvánosság előtt.

Bizony meglehetősen szomorú ez az idén is. Mint eddig, mint mindig. A honvédséget is beleértve, százon jóval felül volt az öngyilkos s amellett öngyilkoskísérlet is ötvenen felül történt. Nagy és megdöbbentő számok ezek, melyeknek oda kellene állítva lenniök állandóan a csapatparancsnokok elé azzal a fölírással, hogy több humanizmust, minél több humanizmust, amennyit csak lehet.

Valami tulságig vinni nem lehet, az bizonyos. A megkívánható rend elérésére erős fegyelem kell. A katonasághoz az egész népesség bizonyos átlaga vonulván be, nagyon különböző erkölcsű: értékű és sulyu emberek kerülnek együvé, a tiszta erkölcsi mellé a morális defektusokban szinlődő, esetleg az örökletesen terhelt egyén. Pontosság, rend és fegyelem csak komoly intézkedésekkel tartható fenn az bizonyos, — ámde kétségtelen az is, hogy ott vannak aztán olyan tulzások is, amelyek megfelelő humanitással elkerülhetők lennének.

Öngyilkosságok történnek ugyan

azokban a zsoldos seregekben is, ahol a legénység nem sorozódik, hanem önkényt áll be s épp olyan havidijas alkalmazottja az államnak, mint a tisztje. De ez is elunja olykor az életet s a szolgálatot. Az angol és amerikai hadihajókon mind csupa önként beállott ember szolgál, de azért e hadihajók alig bírnak úgy érinteni egy-egy idegen kikötőt, hogy néhány matrózuk meg ne szökjék.

De figyelemreméltó a mi hadseregünkbeli öngyilkosságoknál, hogy azoknak tulnyomó nagy százaléka a szolgálati első év első felére, nagyrészt a regrutasorra esik. A fiatal ember nem tud beletörődni a szokatlan környezetbe, bántja a honvágy, s ha azután a bánásmód erős, altiszti durvaságokkal kevert: kész az eltökélés a halálra. Igaz ugyan, hogy vannak esetek, mikor a besorozott fiatal katonára még be sem vonult a kaszárnyába s a szolgálatról való félelmében már is elemészttette magát. Az is igaz, hogy ebben része van azoknak a hangulatoknak is, amit már előre, a faluban otthon csinálnak neki. A magyart gyakran elnevezzük vitéznek, bátornak, lovagiasnak, hadratermettnek, s ha egy fiatalembert besoroznak, hogy szolgálja e hazát és a királyt, egész familiája olyan rémitő sirással követi a kaszárnya kapuig, mintha egyenesen nyuzni vinnék.

A katonai kormány rideg kimutatásával csaknem egyidejűleg jelent meg a londoni „öngyilkosok irodájának a statisztikája a múlt évről. Mily két különböző papiros így egymás mellett! Itt egy kimutatás arról, hogy ennyi meg ennyi megölte magát — aztán punktum. Amaz: az emberszeretet által fenntartott intézmény, amelynek célja, hogy a halálraszántakat megmentse az életnek.

Átlag száz esetben hetvenötször sikerül ez neki s csak huszont marad, amely föltartózatlanul megysőtét végzete felé. Ez az iroda érdekes statisztikát ad ad arról, hogy kit mi visz a halálba, mely okok azok, amik miatt eldobják az életet. Ime, száz eset közül: ötvennégyben hirtelen vagyönvesztés, huszonegyben gyógyíthatatlan betegség, a többi huszonöt pedig buskomorságra, iszákosságra s büntett után való lelkiismeretmardosásra marad. Köztük egy ok sincsen olyan, amit a fiatal öngyilkos katonának szomorú eseteire rá lehetne huzni, mert ezekben az esetekben, nem mindben, de egy nagy részében a bánás-

mód felett való elkeseredés adja a kézbe a fegyvert. Ezt ugyan tagadni szokták és szépítgetni igyekeznek, de ez nem sokat használ, a kioltott életet legalább is nem adja vissza. Egyedüli helyes útja e szomorú bajok lehető meggátlásának a humanus bánásmódnak minél szélesebb mederben való alkalmazása és az ezen irányban kiadott rendeletek pontos betartásának a megfelelő ellenőrzése. Mert a humanizmus addig, amíg csak a papiroson van meg, egy hajító fát sem ér.

Szerencsétlenség egy vadászaton.

Vadkan helyett — egy önkéntes.

Hidasnémeti mellett tegnap délután gyanus körülmények között járt szerencsétlenül Kossuth Gyula 9. honv. gy. ezredbeli egyéves önkéntes örsvezető. Egy nagyobb uri társasággal vadásztak vadkanra, midőn egyszerre velőtrázó sikoltással a földre zuhant Kossuth Gyula, aki egy sűrű bokor mellett állott lesben. A közelben állók azonnal hozzárohantak és megdöbbenve látták, hogy a hóban fetregő fiatal ember oldalából erősen ömlik a vér.

Azonnal hordágyra tették a súlyosan megsebesült önkéntest, akit ideiglenesen kötéssel láttak el és esti, Budapest felől jövő gyorsvonaton behozták Kassára.

Itt a mentők a katonai kórházba szállították, ahol most válságos állapotban fekszik. A golyó jobb oldalába furdott és nagy rombolást vitt végbe a fiatal ember testében.

A szerencsétlen lövés az erdőortól eredt, aki állítólag vadkannak vélte a bokorban mozgó fiatalembert. A vizsgálatot megindították.

Megfagyott az országuton.

A csordás tragédiája.

Hú kutyája sirt ásott neki.

Szilveszter napján, ugy Kassán, mint a megyében dermesztő hideg és óriási hóvihár dühöngött. Ebben a rettentő időjárásban, mikor hatalmas vonatmozdonyok elé áttörhetetlen hóhalmokat emelt a szél ereje, mikor veszedelmes volt a szánokon való közlekedés is, gyalogszerrel indult utnak Puskás József községi csordás Felsőméra abauji községből Alsószend felé, hová január 1-től beszegődött csordásnak. Nagyobb cókókját szekéren vitette el, 6 meg kis

batyúval a hátán hű kutyájával indult a fergeteges időben utnak.

Január elsejére azonban hiába várták Felsőszenden a csordást. Nem jelentkezett. Harmadnap késés után, már kutatni kezdtek utána és január hó 10-én szombaton délután fuvaros emberek megtalálták Puskás Józsefet — de már holtan. Az öregedő ember a hóviharban úgy látszik eltévedt s a Fülöp-tanya közelében megfagyott a dermesztő hidegben.

A fuvaros embereket elkeseredett kutyavonítás vezette a halott ember nyomára. Puskás József kutyája holtában is kitarított gazdája mellett s a derékig érő hóban egész sírgödörrel kapart ki neki. Ugy lették meg a gödör mélyén az eltűnt csordást.

A szikszói szolgabíró részéről a hullaszemlénél Csizsár Kálmán tb. főszolgabíró volt jelen, aki elrendelte az öreg csordás elhantolását.

Színházi levél.

— Az ovációkról. —

Nagyságos Asszonyom!

En az Ön helyében nem irigyelném Blaha Lujzát. Először is hát, — hogy is mondjam csak — az ötvenéves jubileum... no, no hiszen igaz, hogy épen az ő csodás fiatalságának szól ez a lelkes ünneplés, de hiába, az élet mégis csak könyörtelen matematikus, aki a fekete táblára már egyszer odairótt számokat nem engedí letörülni. Szó sincs róla, lehet alkudni vele — matematikus létére tud számolni a körülményekkel — és a színpadi világítás, festék és lelkes hangulat sokat is tesznek, végül meg csakugyan nem mindennapi jelenség egy Blaháné, — de azért még se irigyelje.

Ünneplés, ováció, — igaz, kedves látványt nyújtanak és egészen helyes multság is este nyolctól tizig ünnepleni. Ismétlem, multság, de higgye meg sokaknak csak jó hecc. Ne szörnyűködjék el Nagyságos Asszonyom ilyen cinikus beszéd hallatára! Majd rá fog jönni, hogy ez nem is cinizmus, hanem a szinígazság.

Ön persze fel ül az újságíróknak és jámboran elhiszi, hogy a közönség a színházi ovációkkal csakugyan a háláját rózza le a művészek iránt. No mondhatom, rossz véleménynel van erről az ezerfejű zsarnokról — a közönségről, melynek a hálátlan-ság és a szeszélyes gőg az életeleme, mint minden zsarnoknak a föld kerekén. Ne higgye, hogy az ovációban hála nyilatkozik meg, hanem a fennsőbbbségteljes leereszkedés, melylyel Cézár szokott tapsolni a küzdő gladiatoroknak. Nem hála, hanem elismerés ez. Végeredményében persze egyre megy, mert hiszen a taps taps marad így is, úgy is és a virág mindkét esetben szép és illatos, de mégis óriási a különbség a a kettő között. Életbevágó a különbség.

Mert a hála becsületes meggyőződésen vagy őszinte érzelmeken alapszik, amely alapok mindég megmaradnak változatlanul. Olyankor is, mikor nem virággal és tapssal kell kifejezni a hálát, hanem... no igen — kenyérrel. Őh sokszor áll be az életben ez a helyzet s akkor tűnik ki a lóláb, azaz hogy az ovációkat nem a hála, hanem a zsarnoki szeszély rendezte, mely itt is kiveszi a maga részét, hiszen a zajos ünneplés, mint ritka spektakulum, elsősorban öt mulattatja, és csak másodsorban esik jól az ünneplésnek.

A legtöbb ember azzal a tudattal tapsol, hogy ha nem akarna, hát nem tapsolna. Mint a balatonmelléki magyar, aki azért nem fürdik a Balatonban, mert hiszen ak-

kor fürödhetnék, amikor neki tetszik. Szóval akkor is ő az ur, ha tapsol, mert ezt leereszkedésnek, nem pedig a hódolat jelének tekinti.

Innen van az — lássa Nagyságos Asszonyom, — hogy az ováció leggyakrabban a művészeknek, ezek között is inkább a színésznépnek jár ki. No meg a politikusnak is, — de hiszen hát régi dolog, hogy ez a színészek közé számít. Az emberiség nagy jóltevői, híres tudósok, orvosok és feltalálók nem szoktak ilyen ünnepléshez jutni, mert az ő jelenlétükben mégsem meri felvetni a fejét a zsarnok. Ilyenkor érzi a nagy szellem súlyát, de azért mégsem hódol meg, hanem gőgösen visszahuzódik. Ezért olyan ritka az ilyen ünneplés, melyet azután a holt ember szobra előtt szoktak helyrehozni, ami szintén mulatságos spektakulummal jár és bár az elhunytak szokott szólni, gyakran az élőknek használ. Ilyenkor könnyű a feltűnés és a holt ember emlékének lehet kapaszkodni.

Nos ha így áll a dolog, akkor az, aki ötven évig szolgálta ezt a zsarnokot, nem irigylésre — de csodálatraméltó.

Maradok stb.

híve:

Kráter.

TÁVIRAT — TELEFON.

Ó-Buda jelöltjei.

Budapest, jan. 13.

A függetlenségi párt hivatalos jelöltje mellett Apponyi gróf tartott nagyszabásu beszédet, melyben a kormány jövődó terveit fejtegette s megtámadta a demokratákat, kik azzal tetszelegnek maguknak, hogy ők az igazi függetlenségi, nem a Kossuth vezetése alatt álló függetlenségi párt. A beszéd óriási hatást keltett. Délután Komjáthy Béla tartotta programbeszédét. Társaságában voltak, Pető, Lengyel és Sándor Pál képviselők. Éles szavakkal támadták a kormány politikáját. Heves küzdelemre van kilátás, mindkét párt teljes erejét viszi a választási harcba.

Leszállított kamatláb.

Berlin, jan. 13.

A berlini bank hat és fél százalékra, a lombard kölcsön után hét és fél százalékra szállította le a kamatlábát.

Képviselőház.

Budapest, jan. 13.

A Ház mai ülésén Just elnökölt. Hoitsy, a pénzügyi bizottság előadója előterjesztette a f. év költségvetését, majd a kiegyezésre vonatkozólag tárgyalta, a német és olasz állategészségügyi intézkedéseket tudomásul vették, pár vicinálisra vonatkozó kérelmet elintézték.

Bál az udvarnál.

Budapest, jan. 13.

Mária Anunciata főhercegnő ma a fővárosba érkezett, hogy a holnapi udvari bálban a háziasszonyi tisztet betöltse.

Véres verekedés.

Sepsiszentgyörgy, jan. 13.

Mihik Endre ügyvéd egy vendéglőben mulatozás közben szóváltásba keveredett Dani Mihály építészszel, majd tettelegességre került a sor s a verekedés folyamán az ügyvéd lelőtte az építész, míg az ügyvéd fejét egy kereskedelmi utazó sörös üveggel zúzta szét. Mindketten halállal vívódnak.

12 éves öngyilkos.

Budapest, jan. 13.

Titzkó Samu cipésznek 12 éves leánykája leugrott a II. emeletről s haldokolva maradt az utca kövezetén. Tettének oka szerelmi csalódás.

Pénzhamisítók a fővárosban.

Budapest, jan. 13.

A fővárosi rendőrség egy jól szervezett pénzhamisító bandát leleplezett le. A banda feje Kocsis Imre korcsáros és Nagy László rendőr. Szenzációs letartóztatások várhatók.

UJDONSAGOK.

Az új kor alkimistája.

Párisban most letartóztattak egy szédülő mérnököt — Lemoine a neve — aki milliókat csalt ki pénzemberektől azzal a mesével, hogy ő saját maga szerkesztette villamos kályhájában egy különös porral a legszebb tűző gyémántokat képes előállítani. Most kiderült, hogy Lemoine, akit régebben váltóhamisításért négy évi fogságra ítéltek el, megcsalta klienseit oly módon, hogy előre valódi gyémántot rejtett el a villamos kályhában s azt mutatta fel azoknak, akik titokzatos kísérleteinél jelen voltak.

Szóval léprement megint egy néhány ember, mint régen, évszázadokkal annakelőtte, amikor az arany sápadt fénye kábított el a bölcsek követ keresőket. Azóta sem lettek okosabbak ezek a kapzsi emberek, akik porból akartak kincseket szerezni, mert ma ugyanolyan egyszerű módon csapják be őket, mint akkoron. De a könnyen meggazdagodás kimerája sem kevésbé kísért, pedig ma, a vállalkozások korában misem könnyebb, mint meggazdagodni csodák nélkül, az emberiségnek hasznos találmányok és felfedezések kiaknázása által. Csakhogy a gyémánt tüzes sugárkévei, melyek megejtenek öreget és fiatalt, szegényt és gazdagot, ridegen spekuláló üzletembereket is elkábitottak és a furfangos francia Aladin lámpájából előke-rült gyémánt fényétől összefolytak szemük előtt az üzleti könyvek tételei s ők eszeveszetteen dobták a milliókat a szélhámos feltaláló kezébe.

Most nevetünk persze vakságukon és feledjük, hogy magunk nem kevésbé vagyunk gyöngök a gyémánt kísértéseivel szemben. Koronák büszke viselői és érdemrendek öntelt hordozói szinte emberfeletti kevelységgel hivalkodnak egy-egy gyémánt darab birtokában, melynek nemes ragyogásával pótolják sokszor a külsőleg láthatatlan (és valljuk be gyakran nem is létező) fensőbbbségüket. Nagy hatalom rejlik a gyémántban és azért nem is csoda, ha annyira sovárgunk utána, hiszen a hatalomvágy lelünk egyik alkotó tényezője.

Csukják be jó sokára tehát azt a franciát. — mert csufot mert üzni embertársai gyöngéiből, sőt meg is fizettette velök a csufság árát.

— Kamarai szakelődás. Folyó hó 16-án esti 8 órakor tart a Schalkház száloda I. emeleti termében dr. Sicherman Bernát ügyvéd cheque és clearing forgalmáról szakelődást. Felhívjuk a kereskedelmi és pénzügyi érdekeltséget ezen kiváló szakembernek nagyon élvezetesnek ígérkező felolvasására.

— Gazdátlan tárgyak. A rendőrségnél egy „Nucitól 1898. jul. 31.“ feliratu ezüst cigarettá tárca fekszik, melyet egy csavargótól szedtek el, ki bizonyára jótalan uton jutott a birtokába. Igazolt tulajdonosa átveheti. Azonfelül több tisztí egyenruha, csatornázási lámpás, csákány, cipők, csizmák és új zsákok várnak igazi tulajdonosokra, akikből Bogdanzki Tamás notorius tolvaj lopta el azokat. Bogdanzki csak most szabadult ki a fogházból, ahol lopás miatt 14 napot ült és most reájöttek, hogy lakásán lopott tárgyakat rejteget. Persze ismét fedél alá került.

— A villamossági részvénytársaság nagylelkűsége. A kereskedelmi miniszter tudomására hozta a mi kamaránknak, hogy a villamossági r. t. kötelezőleg kijelentette előtte, hogy azoknak az iparosoknak, kiknek a miniszter elektromotorokat engedélyez, az elektromos telepről kedvezményes áron fogja a motor hajtására szolgáló elektromos energiát szolgáltatni, oly módon, hogy azok a motor tulajdonosok, kik a világítási időn kívül veszik igénybe az elektromos energiát — tekintet nélkül a fogyasztás mennyiségére — a hektówatt órát 1.5 fillérrel fogják megfizetni. A villamossági társulatnak ezen elhatározása a város ipari fejlődése szempontjából felette fontos. Az egész dologban csak az a szomorú, hogy ezt az üdvös és nobilis dolgot nem a kassai monopóliumos villamos vállalat követte el Kassa város ipara érdekében, de a Ganz-féle villamossági rt. Bárta város ipari felvirágoztatása érdekében. Sapientia sat.

— Csalás zálogcédulákkal. Még nem történt ugyan meg, de könnyen megeshet. A rendőrséghez u. i. behoztak két, az utcán talált zálogcédulát, melyek a volt kassai Weinstein-féle zálogházból való üres blanketták, hibásan bár, de hamisan kitöltve. Mindkettő nagyobb összegről szól és nem lehetetlen, hogy több hasonló hamisítvány van forgalomban, melyekkel esetleg meg is téveszthetnek valakit. A rendőrség tehát figyelmezteti a közönséget, hogy ne vásároljon meg senkitől egy ilyenfajta zálogcédulát.

— Libalopás. Özv. Blitzer Kálmáné István-utca 1. sz. alatti lakásáról eltűnt tegnap este egy jól kihizlalt liba, melyet épen tömés végett vitt Blitzernek az előszobájába. Míg ő maga bement valamiért a szobájába, a libának nyoma veszett az előszobából. Lett persze sirás jajgatás, melyre figyelmessé lettek a szomszédok és csakhamar hire futott a nagy esetnek az egész utcáson. Nemsokára ezután megkerült a tolvaj is Spacil Vincéné személyében, akinek Major-utca, 18. sz. lakásán meg is lették a libát. Spacilné tagadja a lopást és azt mondja, hogy ő úgy lelte az utcán a jó zsiros falatot, melyet sietett őrizetbe venni, nehogy másvalaki ellopja. — No és mondja még valami, hogy nem röpködnek sült galambok a levegőben!

— Deák Ferenc unokahuga nyomorog. Nagyváradról írják: Biharmegye alispáni hivatalánál nagy feltűnést keltett ma délelőtt az a felségfolyamodvány, amelyet a kabinetiroda, mint teljesíthetlent küldött vissza az alispáni hivatalba. A folyamodványt Deák Ferenc unokahuga, Deák néjének, Jozefának férjzett Nemeskéri Kiss Józsefnének leánya, Nemeskéri Kiss Ida

küldötte Bécsbe Székelyhidról s a szövege a következő:

Felsőleges Császári és apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk! Legmélyebb hódolattal alulírott, néhai nagybátyjának, Deák Ferencnek unokahuga, mint minden vagyon és támasz nélkül maradt szegény árva, aki eddigi Budapest, Kálvintéri 8. számú lakásomat nem tudtam fentartani s kénytelen voltam Székelyhidra költözni, bátorodom felséged legmagasabb trónjának zsámolya előtt térdeelve esedezni, miszerint az évi negyven korona kegyadományban, melyben már nyolc éve részesültem, a folyó évben is részesíteni méltóztatsek. Legmélyebb alattvalói hódolattal: Nemeskéri Kiss Ida.

A folyamodás, ugylátszik, a kabinetirodában avatlatlan kézbe került, amely a kérelmet elutasította.

Tudósítónk telefonon beszélgetett a kérelmezővel, aki mikor megtudta tőle, hogy kérelmét elutasították, sirva fakadt, majd így kiáltott fel:

— Akkor nem kérek én ezután senkitől semmit!

Majd előadta, hogy ötvenhat esztendősen botonjáró, beteges asszony, aki jelenleg Királyhidán sógoránál lakik. Mikor nővérével, Hildával együtt élt, a megboldogult Erzsébet királyné bőkezűen gondoskodott róluk, de azután a szükség köszöntött rá.

Ezelőtt tizenhárom évvel kérte az első segítyt, háromszáz forintot, de válaszul jött, hogy csak husz forintot kaphat. Ezt vissza akarta utasítani, de azt mondták neki, hogy amit a király ad, el kell fogadni s így elfogadta. Nyolc évig állandóan kapta a husz forintot évenként.

Előadta még, hogy édesatyja, zalamegyei pusztáján együtt gazdálkodott Deák Ferencsel.

Biharmegye és Nagyvárad társadalmi köreiben mozgalom indult meg aziránt, hogy Deák Ferenc unokahugának nyomorán enyhítsenek.

— Björnson és a magyarországi nemzetiségiek. Mint a „Tribuna“ jelenti, Björnson levelet írt, melyben arra kéri a „Tribuna“ szerkesztőjét, hogy küldjön neki adatokat a magyarországi nemzetiségekről, mint-hogy egy tanulmányon dolgozik, melyben alaposan kíván foglalkozni a magyarországi nemzetiségek viszonyaival.

— Munkáskizárás Székesfejérvárott. A székesfejérvári lakatos- és bádogosmesterek kizárták összes munkásaikat, mert ezek nem akarták a bárcarendszert elfogadni. A munkások szervező bizottsága kimondotta az összes helyekre a bojkottot.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penziót Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Hétfőn: Hatodszor: A varázskeringő.

Kedden: Hetedszer: A varázskeringő.

Szerda: Az idegen nő. Színmű 4 felvonásban.

Csütörtök: János vitéz. Daljáték 3 felvonásban.

Pénteken: Először Gretchen. Vigjáték 3 felvonásban.

Szombaton: Gretchen. (Vigjáték.)

Vasárnap: Délután leszállított helyekkel Hajduk hadnagya. (Daljáték.)

Hétfőn: Munkás előadás. „Bűnös.“

Kedden: Szent Péter esernyője.

Blaha Lujza jubileuma.

Kassa az ünneplésben,

A főváros közönsége, az irodalom- és a művészvilág égő lelkesedéssel hordja most a babért Blaha Lujza elé, aki most érte meg művészi pályafutásának félszázados évfordulóját. Ez a félszázad, melynek távlatában ragyogó piederstálon áll a nagy művész, Magyarország szellemi megújításának legérdekesebb, legkimagaslóbb időszak. Ez idő alatt illeszkedtünk be a nyugati kulturélet hajszál csöveibe, a mellet, hogy sikerült megőriznünk nemzeti jellegünket. Akármit beszéljenek is a művészet nemzetköziségéről, bármint is bizonyígtassák, hogy a művész hazája a nagy világ s alkotásának nyelvét minden kultur ember megérti, minden nemzetnek megvan a maga karakterisztikus motívuma, mely a művészeti értéken is fémjelzést csinál. Aki a magyar ábrázoló művészetben a nemzeti motívumokat a legtökéletesebb művészettel egybeforrasztotta, az a nagy művész: Blaha Lujza. Az ő csodálatos művészi egyéniségének örök frissesége, bája, talán abban is rejlik, hogy mindég a miénk tudott lenni, mindég magyar maradt.

Most, hogy hódoló bokkrétát tűz neki az ország közönsége, nem maradhatunk ki a sorból mi kassaiak sem, akiknek szintén többször volt gyönyörtüségünk az ő művészetéből lelkünket tele szivni. A fővárosi íróvilág nagyszerű terv megvalósításán fáradoz. Egy országos diadalutat akarnak csinálni Blaha Lujzának, még pedig oly módon, hogy a nagy művész az ország vidéki színpadain eljátszaná legjobb szerepeit.

Két-három estén játszana a nagyobb vidéki színházakban — természetesen Kassán is. Mi jó előre bizvást hisszük, hogy Kassa társadalma nagyszerű ünneplést fog rendezni Blaha Lujzának. A város mint hatóság, a társadalom, mint tisztelője a művésznek össze kell, hogy fogjon és együttes erővel dolgozza ki az ünneplés tervét.

Az aranypatkó. — Színházi kép- telenségek.

Vasárnap délután zsufozt nézőtér előtt ment a már méltott jó előadásban Kadelburg vigjátéka az aranypatkó. Este majdnem telt ház kacagott a Színházi képtelenségeknek nevezett régi, jó színházi tréfán, mely sohasem téveszti el hatását Faragó ötleteinek és frissen pezsgő szellemességének talán sehol sem nyílik több alkalma az érvényesülésre, mint itt, ahol folytonos rögtönzésekkel és pompásan előadott mókákkal tartja állandó derűtségben a házat. Mellette Doktor János, Magyar, Csöregh és Pápai, Várady Margit és Gerő Ida tartották ébren a jó kedvet. A rendezés ügyes volt.



RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENC KASSAI

:: LOVASSZOBRÁRA. ::

FÖNYEREMÉNY 40 000 K.

EGY SORSJEGY ÁRA

I KORONA.

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZALOGBAN.

Kapható minden kassai pénzintézet-
:: nél és dohánytűzsdében. ::



MEGHIVÓ
A KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 folyó évi január hó 25-én (szombaton) délelőtt 11 órakor a bank üléstermében (Fő-utca) 4. sz. földszint tartandó
10-ik (XXXIV.) ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

N a p i r e n d :

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Határozathozatal az igazgatóság által előterjesztett zárszámadás, a mérleg és a nyereség felosztása tekintetében.
3. Az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 28. §-a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyének betöltése. (Az alapszabályok említett szakasza szerint a kilépettek újra választhatók.)
5. Az alapszabályok 34. §-a értelmében kilépő két felügyelő-bizottsági tag helyének betöltése. (Az alapszabályok említett szakasza szerint a kilépettek újra választhatók.)

6. 2 választmányi tag megválasztása az alapszabályok 40. §-a értelmében.
 7. Az igazgatóság javaslata az intézet tisztviselőinek nyugdíj ügyében.
 8. Az alapszabályok 4, 6, 8, 42 és 46 §§-nak megváltoztatása.
- A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg három nappal (vagyis f. évi január 22-ig) a társaság pénztáránál vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál letenni. (Alapszabályok 19. §-a.)

Kelt Kassán, 1908. január hó 10-én.

Az igazgatóság.

Közgyűlésen csak személyesen megjelenő önjogi részvényes gyakorolhat szavazati jogot, kinek részvénye legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 8 hónappal nevére iratott s a részvénykönyvbe bevezetett. A részvényes írásbeli felhatalmazott által is képviselheti magát, de a meghatalmazottnak szintén részvényesnek kell lennie. Részvényeknél, melyek örökösödés útján szállottak át, az örökhagyó birtoklásának ideje az örökös javára beszámíttatik.

A kiskorúakat szülei vagy gyámjuk, gondnokokat gondnokuk, a nőket férjük, társulatokat, egyleteket s egyéb jogi személyeket törvényszerinti képviselőjük meghatalmazás nélkül képviselik, habár nem részvényesek is.

Azok, kik szavazati jogukat részvényletétel által igazolták, igazoló jegyeket kapnak az általuk képviselt részvények és az őket megillető szavazatok számának megjelölésével. Ezeket az igazoló jegyeket a részvények átvétele ellenében az igazgatóság által a részvények átvételére jogosított közegek állítják ki. (Alapszabályok 20. §.)

Minden részvény egy szavazatra jogosít, de 100-nál több szavazatot senki sem saját nevében, sem meghatalmazás alapján, sem e két minőségben együtt nem gyakorolhat. (Alapszabályok 18. §-a.)

Tartozik

NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG SZÁMLA.

Követel

T E H E R	korona	fillér	korona	fillér	N Y E R E S É G E K	korona	fillér	korona	fillér
Tiszti fizetések			41.065	70	Nyeresség-áthozat az 1907. évről.....			6.694	82
Üzleti költség és irodabér			32.681	05	Tiszta kamatjövdelem			250.560	21
Adó.....			16.290	62	Különféle nyereségek			20.064	04
Leírások:					Ingatlanok jövedelme:				
leltári berendezésekből	2.844	28			az intézeti ház jövedelme	10.599	35		
különféle követelésekből	16.207	89	19.052	17	különféle ingatlanok jövedelme	883	13	11.462	48
Értékpapíralfolyam csökkenés			14.835	48	Megtértült korábbi leírások			490	81
Nyeresség:									
az 1907. év nyeresége	159.202	52							
áthozat az 1907. évről	6.694	82	165.897	34					
			289.272	36				289.272	36

Tartozik

MÉRLEG-SZÁMLA.

Követel

V A G Y O N	korona	fillér	korona	fillér	T E H E R	korona	fillér	korona	fillér
Pénztári-készletek			85.821	83	Részvénytőke.....			1.500.000	—
Váltó-tárca			3.614.592	57	Tartalékalap*.....			312.124	—
Előlegek folyó-számlában			2.122.532	41	Betétek			5.940.884	54
Lombard előlegek			21.626	22	Különféle hitelezők.....			1.716.927	70
Különféle adósok			363.932	24	Fel nem vett osztalék-szelvény			994	—
Jelzálog kölcsönök	3.614.832	16			Átmeneti tételek és kamatok.....			126.057	28
ebből levonva:					Nyeresség egyenleg.....			165.897	34
az átruházott kölcsönök	1.103.863	88	2.510.968	28					
Ingatlanok:									
intézeti ház	290.624	23							
különféle ingatlanok	10.080	56	300.654	79					
Értékpapír-tárca			687.157	95					
Leltár:									
iroda felszerelés	21.756	17							
tresor és safe deposit felszerelés	3.842	40	25.598	57					
			9.762.884	86				9.762.884	86

* Az idej dotatioval együtt 326.000 K

Kassa, 1907 december hó 31-én.

Gerlőczy Béla
igazgató.

Zakar Ferencz
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Szmrecsányi László Beziák Ferenc Weiss Fülöp Eckerdt János Maurer Gusztáv Mildner Ferenc
 elnök. alelnök. alelnök.

Siposs A. Gyula Szalay László Szirmai Arthur

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Fabinyi Gyula Baczoni Albert Csuka Lajos Korláth Ferenc
 elnök.

Kiadó: Murányi József.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.